

Litteraturliste til National Grunduddannelse

Nedenstående litteraturliste omfatter litteratur som forventes læst til de forskellige moduler. Listen er delt op i to grupper: Obligatorisk og supplerende. De fleste litteraturhenvisninger er på artikler eller relevante kapitler i udvalgte bøger. Litteratur til NGU kan findes enten på den kongelige bibliotekssamling, eller i din afdelings bogsamling.

Er din institution godkendt til vederlagsfrie materialer, og har I en kundeprofil hos Materialecentret, kan I logge på kundeprofil på [Materialecentret](#) – ”min profil” og bestille materialerne. Der vil komme en ”vederlagsfri” kode i kurven som trækker beløbet ud, og man betaler kun fragten.

Er du i tvivl om, om din institution er oprettet som vederlagsfri kunde, er du velkommen til at kontakte Materialecentret på tlf.: 97647230

Skal man hente bøgerne på Materialecentret vælges ”afhentning”

Har man ikke en profil, bestilles uden login og man kan betale med EAN nummer eller betalingskort ved kassen.

Materialer fra Nordisk Velfærds Center (NVC) kan downloades på:
<http://nordicwelfare.org/sv/Publikationer/>

Litteraturliste til modul 1: Sanserne og sansernes samspil

Obligatorisk litteratur

Christiansen, Tanja M. & Jensen, Lone R. (2021). *Arousal og medfødt døvblindhed*. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1385)

Christensen, Louise (2019). *Synet og døvblindhed*. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1347)

Dammeyer, Jesper (2010). Handicappsykologi – teoretisk introduktion, kap 1 og Sansetab, kap. 7 i *Handicappsykologi*. København, Samfundslitteratur.

Lindstrøm, Jette V. (2022). Sanseintegration og medfødt døvblindhed. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1389)

Mogensen, Inge og Brorsen, Steen (2020): *Hørelsen og døvblindhed*. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr.1348)

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

Nielsen, Birgitte Arild; Ramsing, Bente; Jensen, Dorte Lindberg; Selling, Helle Buelund og Pagnozzi, Mona (2013). *At lære at se. Videoanalyse til professionelle der arbejder med mennesker med medfødt døvblindhed*. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1282)

Selling, H.B., Herman Olesen, H., Hougaard Pedersen, R. & Wehner, L.W. (2025). *Døvblindepædagogik – en grundbog*. Kap. 2. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1515)

Supplerende litteratur

Brown, David (2010). Sanserne og deres betydning for arbejdet med døvblinde. *Faghæfte*. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1279)

Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.) (2018). *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Damen, Saskia & Worm, Mijkje (2016). *Medfødt døvblindhed. Støtte til børn og voksne, som er født med en syns- og hørenedsættelse eller er blevet døvblinde kort efter fødslen*. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1151)

Lorentzen, Per (2012). I sit rette element, kap. 3 s. 71 – 89 i *Dialog med usædvanlige børn*. Aalborg, Materialecenteret.

Lorentzen, Per (2008). Del 1: Samvær som læring: Det gængse perspektiv på voksne udviklingshæmmedes, s. 47 – 71 i *Fra tilskuer til Deltager. Samspil og kommunikation med voksne udviklingshæmmede*. Aalborg, Materialecentret.

Køppe, Simon (2013). Modaliteter – s. 19 – 43 i Dammeyer, Jesper og Nielsen, Anja (red.), *Kropslig og Taktile Sprogudvikling*. Aalborg, Materialecentret.

Steigen, Grethe A. (2018). Foreldre og familie – en kilde til kunnskap. Kap. 1 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Rødbroe, Inger og Janssen, Marleen (2007). *Medfødt døvblindhed og de grundlæggende principper for intervention*. Aalborg, Materialecentret.

Rødbroe, Inger (2010). Døvblindeområdet historiske udvikling, pædagogiske paradigmer og konsekvens for praksis. *Specialpædagogik, Nr. 1+2*

Litteraturliste til modul 2: Døvblindhed og udvikling af kommunikation

Obligatorisk litteratur

Nafstad, Anne V. og Rødbroe, Inger (2013). *Kommunikative relationer*.

Materialecentret, Aalborg. (Katalog nr. 1042)

Lindström, Carline (2018). Partners bidrag till språkutvikling i en kroppslig/taktil modalitet. Kap. 14 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari; og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Selling, H.B., Herman Olesen, H., Hougaard Pedersen, R. & Wehner, L.W. (2025).

Døvblindepædagogik – en grundbog. Kap. 3, 4 og 5. Aalborg, Materialecentret.

(Katalog nr. 1515)

Supplerende litteratur

Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari; og Selling, Helle B. (red.) (2018). *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Hart, Susan & Rikke Schwartz (2009). *Fra interaktion til relation: til knytning hos Winnicott, Bowlby, Stern, Schore & Fonagy*. København, Hans Reitzel.

Holmen, Liv (2009). *Pedagogikk og kjærlighet: Undervisning av barn med multifunksjonshemninger*. Skådalen Kompetansesenter www.statped.no

Nafstad, Anne V. (2009). Kommunikation kan kurere: Fokus på kommunikativ agens hos personer med medfødt døvblindhed. *Faghæfte*. Aalborg, Materialecentret.

(Katalog nr. 1281)

Nicholas, Jude (2018). Hva er taktil arbeidshukommelse og selvbiografisk hukommelse. Kap. 13 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari; og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Lorentzen, Per (2008). *Fra tilskuer til deltager. Samspel og kommunikation med voksne udviklingshæmmede*. Aalborg, Materialecentret.

Rødbroe, I & Janssen, Marleen (2007). *Kontakt og socialt samspel*. Materialecentret, Aalborg.

Litteraturliste til modul 3: Meningsskabelse

Obligatorisk litteratur

Constain, Kirsten (2018). Embodiment: fra kropslige oplevelser til meningsdannelse. Kap. 12 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari; og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Jacques Souriau, Inger Rødbroe, Marleen Janssen (red.) (2008). *At skabe mening*. Aalborg, Materialecentret. (Kommunikation og Medfødt Døvblindhed, III) (Katalog nr. 990).

Schjøll Brede, Kari (2018). Hva mener du NÅ? Sammenheng og betydning. Kap. 3. i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, H.B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Schjøll Brede, Kari (2018). Når Trine sier MORMOR. Kap. 15 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Selling, H.B., Herman Olesen, H., Hougaard Pedersen, R. & Wehner, L.W. (2025). Døvblindepædagogik – en grundbog. Kap. 6 og 8. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1515)

Supplerende litteratur

Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.) (2018). *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Johnson, Mark (1992). *The body in the mind: The bodily basis of meaning, imagination and reason*. Chicago, IL: University of Chicago Press

Johnson, Mark (2010). *The meaning of the body: Aesthetics of human understanding*. Chicago, IL: University of Chicago Press

Lorentzen, Per (2008). *Fra tilskuer til deltager. Samspil og kommunikation med voksne udviklingshæmmede*. Aalborg, Materialecentret.

Vonen, Arnfinn M. (2018). Språk må være sansemessig tilgjengelig. Kap. 5 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Litteraturliste til modul 4: Sprogudvikling, sproglighed og overgang til kultursproget

Obligatorisk litteratur

Forsgren, Gøran A.G.C. (2018). Taktil ikonisitet brukt i tegndannelser av personer med medfødt døvblindhet. Kap. 10 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Ivanova, Nedelina (2018). Om språkutveckling hos barn med medfödd dövblindhet. Kap. 4 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Kastrup Pedersen, Bettina og Näslund, Jenny (2018). Taktilt sprog – en cirkelmodel. Kap 2 i Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.), *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Lorentzen, Per (2010). Fra kommunikation til tænkning, kognition og udvikling i *Dialog med Usædvanlige børn* (kap.4) s. 93 – 103. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1009)

Lorentzen, Per (2010). Kommunikation og sprog – findes der genveje? i *Dialog med Usædvanlige børn* (kap.6.) s. 115 – 141. Materialecentret, Aalborg. (Katalog nr. 1009)

Nafstad, Anne V. og Rødbroe, Inger (2013). *Kommunikative relationer*, s. 133 - 168. Materialecentret, Aalborg. (Katalog nr. 1042)

Selling, H.B., Herman Olesen, H., Hougaard Pedersen, R. & Wehner, L.W. (2025). Døvblindepædagogik – en grundbog. Kap. 3 og 9. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1515)

Supplerende litteratur

Dammeyer, Jesper og Nielsen, Anja (red.) (2013). *Kropslig og Taktil Sprogudvikling og Kommunikation*. Materialecentret, Aalborg.

Creutz, Maria; Schjøll Brede, Kari og Selling, Helle B. (red.) (2018). *Hvis du kan se det, kan du understøtte det*. Stockholm, Nordens Velfærdscenter.

Souriau, Jacques, Rødbroe, Inger og Janssen, Marleen (red.) (2009). *Overgang til kulturelt sprog. Kommunikation og Medfødt Døvblindhed, IV*. Materialecentret, Aalborg. (Katalog nr. 1007)

REGION NORDJYLLAND

– i gode hænder

Lorentzen, Per (2010). Fra kommunikation til tænkning, kognition og udvikling i *Dialog med Usædvanlige børn* (kap.4) s. 93 – 103. Aalborg, Materialecentret. (Katalog nr. 1009)

Lorentzen, Per (2010). Kommunikation og sprog – findes der genveje? i *Dialog med Usædvanlige børn* (kap.6.) s. 115 – 141. Materialecentret, Aalborg. (Katalog nr. 1009)

Tomasello, M (2009). The usage – based theory of language acquisition, in Bavin, L. (ed.) *The Cambridge Handbook of Child Language*. Cambridge University Press.